

اونیزہ مجلہ: 339
WEEKLY BOOKLET: 339

د مکے زیارتونہ د امیر اہلسنت سرہ

(د امیر اہل سنت عمرہ 2023ء مع تحریرات) پانی 30

ٹھنڈی گھنٹہ گوا عرب کی ہے
خوبہ رحمت بر صحتی رب کی ہے

پاکستان،
المدینہ العلمیہ
Islamic Research Center

چی مدینہ دی اونہ لیدلہ نو ہیخ دی اونہ لیدل

شیخ عبد الحق مُحَدِّثِ دِہلوی رحمۃ اللہ علیہ فرمائی: چی کلہ شوک مسلمان د زیارت پہ نیت مدینے منورے تہ راخی نو فرشتے د رحمت پہ تحفو سرہ ہغہ تہ ہرکلے وائی. (جذب القلوب، ص 211)

د امیرِ اہلسنت حضرت علامہ مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادری رضوی ضیائی دامتہ ربہم العالیہ د عمرے سرہ د مدینے منورے حاضرے (2022) د رسالے نہ پس، روان کال (2023) کنبے د امیرِ اہلسنت د مدینے پہ سفر لیکلے رسالہ، پہ نوم ”د مکے زیارتونہ د امیرِ اہلسنت سرہ“ ستاسو سرہ پہ لاس کنبے موجودہ دہ. د مختلفو ویڈیگانو وغیرہ نہ د حاصل کرے شوو معلوماتو پہ رنا کنبے دا سفرنامہ جوڑہ کرے شوے دہ، دے سرہ سرہ د موقعے پہ مناسبت سرہ د امیرِ اہلسنت د خوش قسمتو عاشقان رسول پہ نوم د لیکلے شوو لیکونو عکسونہ ہم وړاندے کیری، کہ اللہ پاک اوغوبتل نو د دے پہ غور سرہ لوستل بہ د ہغہ یادگارو ساعتونو خوندورہ عکاسی اوکری. اللہ کریم دے مونر. تہ د امیرِ اہلسنت د مکے او مدینے د عشق برکتونہ رانصیب کری او بیا بیا دے راتہ د حج او د مدینے زیارت راعطا کری. کاش چی ہر کال د امیرِ اہلسنت سرہ د حرمینو طیبینو د حاضرے پہ خیر او عافیت سرہ سعادت رانصیب شی.

أَمِينَ بِجَاوِ حَاكِمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

دکھا دے ایک جھلک سبز گنبد کی بس اُن کے جلووں میں آجائے پھر تظا یارب
مدینے جائیں پھر آئیں دوبارہ پھر جائیں اسی میں عمر گزر جائے یاخدا یارب

طالبِ غمِ مدینہ و بقیع و بے حساب مغفرت

ابو محمد طاہر مدنی عطاری رحمۃ اللہ علیہ

(شعبہ : ہفتہ وار رسالہ مطالعہ)

Islamic Research Center المدینة العلمیة (دعوتِ اسلامی)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى خَاتَمِ النَّبِيِّنَ ط
 اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ط بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

د مکے زیارتونہ د امیرِ اہلسنت سرہ (دسمبر 2023)

دُعائے خلیفہ امیرِ اہلسنت: یا اللہ پاڪه! ڇوڪ چي دا رساله ”د مکے زیارتونہ د امیرِ اہلسنت سرہ“ اولولي يا اووري هغه ته بيا بيا د مکے او مدینه زیارت نصیب کرې او هغه ته حج مقبول نصیب کرې او بے حسابہ يي جنت الفردوس ته داخلیدل نصیب کرې. اَمِنْ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

دُعا قبليري (د دُرود شريف فضيلت)

د آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارڪ دے: ٽولي دعاگاني په پرده کنبې وي تر دې پورې چې د هغې په شروع کنبې د الله پاک حمد (يعنې تعريف بيان) کرے شي او په نبي اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ باندې دُرود پاک اوليرلے شي بيا دُعا اوکرے شي نو د دُعا کونکي دُعا قبليري. (القول البدیع، ص 222)

هے سب دعاؤں سے بڑھ کر دعا دُرود و سلام کہ دفع کرتا ہے هر اک بلا دُرود و سلام

صَلُّوا عَلٰى الْحَبِيْب! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

د مکے نه يمن ته

په مکه مُکرمه کنبې عبد الرحيم يا عبد الرحمان نومې يونيک گس اوسيدو، هغه به هر وخت د الله پاک عبادت کولو. عظيم تابعي بزرگ، حضرت امام حسن بصري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ به د الله پاک د رضا د پاره د هغه سره محبت فرمائيلو. هغه د مکے مکرْمې نه يمن ته د تللو اراده اوکره، حضرت امام حسن بصري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ چې خبر شو نو هغه ته يي هم په مکه مُکرمه کنبې د پاتي کيدو ترغيب ورکړو او يو خط يي ورته اوليکلو په کوم کنبې چې د قرآني آيتونو او حديثونو مبارکو په رڼا کنبې د مکے مکرْمې د فضيلتونو بيان وو. (1) (د هغه خط څه حصه خلاصه وړاندې کيږي).

... په مکه مکرْمه يا مدینه منوره کنبې د مستقل اوسيدو اختيارولو په باره کنبې د اهمو معلوماتو د پاره د اميرِ اهل سنت کتاب ”ماشتان رسول کی 130 نکات“ صفحه 196 اولولي، دا کتاب د دعوت اسلامي د ويب سائټ www.dawateislami.net نه مفت ډاؤن لوډ کيدے

د حضرت امام حسن بصری رحمۃ اللہ علیہ خط

حضرت امام حسن بصری رحمۃ اللہ علیہ لیکي: بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ! اے زما ورورہ! اللہ پاک دے ستاسو حفاظت اوفرمائی او تاسو دے د ہر ناخوبنہ خیز نہ محفوظہ اوساتی او د نورو نیکو کارونو توفیق دے درعطا کری او پہ خپل رحمت دے مونبرہ پہ جنت کنبی یو خائے کری.

اے زما ورورہ! اللہ پاک دے تاسو تہ دیر عمر عطا کری، زہ خبر شوے یم چے تاسو د امن د خائے حرم شریف نہ یمن تہ د تللو ارادہ لرے. پہ خدائے مے دے قسم وی! زہ پہ دے خبرہ دیر غمژن شوم. زہ ستاسو سوچ تہ حیران یم چے اللہ پاک تاسو تہ پہ مکہ مکرمہ کنبی د پاتے کیدو سعادت عطا کرے دے خو تاسو د دے خائے نہ د تللو ارادہ کوئے حالانکہ تاسو تہ خو د اللہ پاک شکر ادا کول پکار دی چے ہغہ تاسو تہ پہ خپل امن والا خائے حرم کنبی خائے عطا کرے دے.

اے زما ورورہ! تاسو د دنیا د شرف او عظمت پہ لحاظ سرہ پہ بہترینہ او د اللہ پاک پہ دیرہ خوبنہ زمکہ باندے یے لہذا د دے خائے نہ د تللو پہ بارہ کنبی سوچ مہ کوئے. اللہ پاک دے مونبرہ او تاسو تہ د نبو اعمالو توفیق رانصیب کری. (فضائل مکہ، ص 12 ماخوفاً)

تیرے گھر کے پھیرے لگاتا رہوں میں
میں لیتا رہوں بوسہ سگ آسود
اُمی میں پھرتا رہوں گرد کعبہ
لپٹ کر گلے لگ کے میں ملتزم سے
حطیم حرم میں نمازوں کو پڑھ کر
میں پیتا رہوں ہر گھڑی آب زم زم
صفا اور مردہ کے مابین دوڑوں
تُو شر سے پناہ دے مقدر ہو ایسا کہ بس خیر ہی خیر پاتا رہوں میں

صَلُّوْا عَلٰی الْحَبِیْب! ❀❀❀ صَلَّی اللّٰهُ عَلٰی مُحَمَّد

د امیرِ اہلسنت د عمری مبارکی د پارہ روانیدل

شکرِ خدا کہ آج گھڑی اُس سفر کی ہے جس پر نثار جانِ فلاح و ظفر کی ہے

اَلْحَمْدُ لِلّٰہ! پہ اتلسمہ جمادی الاولیٰ 1445 ہجری، دریم دسمبر کال 2023 د کُل پہ مبارکہ ورخ امیرِ اہلسنت حضرت علامہ مولانا ابو بلال محمد الیاس عطار قادری رضوی ضیائی دامت برکاتہم و العالیہ، د نگرانِ شوریٰ حاجی محمد عمران عطاری دامظللہ او حاجی علی رضا عطاری ⁽¹⁾ سرہ د ہغوئی [یعنی د علی رضا عطاری] وروکی خوی حسن رضا عطاری سَلَمَہُ الباری د مختصری قافلہ پہ شکل کنبی د عمری د پارہ روان شو۔ د روانیدو نہ محکنبی پہ ژرغونی حالت کنبی امیرِ اہلسنت خہ داسی ارشاد او فرمائیلو:

حاجی عمران (نگرانِ شوریٰ) زمونہ د دے مدنی قافلہ امیر دے۔ اَلْحَمْدُ لِلّٰہ! ما د رفیق الحرمین نہ د مدینے د سفر د پارہ نیتونہ کپی دی۔ اوس بہ مونہ د ائیر پورٹ پہ لور خو، د کور نہ د وتو پہ وخت یی دا شعرونہ پہ خُله مبارکہ باندی جاری وو:

مدعا زیت کا میں نے پایا رحمتِ حق نے کیا پھر سایہ
میرے آقا نے کرم فرمایا پھر مدینے کا بلاوا آیا
پہلے کچھ اٹک بہا لوں تو چلوں اک نئی نعت سنا لوں تو چلوں

سیدی انت حبیبی

شکر میں سر کو جھکانے کیلئے داغِ حسرت کے مٹانے کیلئے
بختِ خواہیدہ جگانے کیلئے اُن کے دربار میں جانے کیلئے
اپنی اوقات بنا لوں تو چلوں اک نئی نعت سنا لوں تو چلوں

سیدی انت حبیبی

¹ ... د حاجی علی رضا بھائی تعلق د پنجاب، پاکستان سرہ دے او ہغوئی د امیرِ اہلسنت خدمت کوی۔

سامنے ہو جو درِ لطف و کرم یوں کروں عرض کہ یا شاہِ اُم
 آگیا اُپ کا محتاجِ کرم اس گنہگار کا رکھے گا بھرم
 شوق کو عرض بنا لوں تو چلوں اک نئی نعت سنا لوں تو چلوں

سیدی انتِ حبیبی

د ائیر پورٹ پہ لور روانیدلو کنبی شعرونہ او د شوق نہ دک حالات

امیرِ اہلسنت د عرب امارات (دُبئی) نہ حجازِ مقدس تہ روانیدلو د پارہ ائیر پورٹ تہ د تللو پہ
 وخت پہ گاڈی کنبی سترگہ پتہی کرہی وہی او دا شعرونہ یہی وئیل۔

ارے زائرِ مدینہ! تو خوشی سے ہنس رہا ہے دل غمزدہ جو پاتا تو کچھ اور بات ہوتی
 غم روزگار میں تو مرے اشک بہہ رہے ہیں تیرا غم اگر رلاتا تو کچھ اور بات ہوتی
 میں جو یوں مدینے جاتا تو کچھ اور بات ہوتی کبھی لوٹ کر نہ آتا تو کچھ اور بات ہوتی

(وسائلِ بخشش، ص 391)

پہ گاڈی کنبی د نعت گو شاعر سید اقبال عظیم صاحب کلام

د مدینے پہ لور چہی د شوق نہ دک ساعت وی نو دیرہ زیاتہ خوشحالی وی۔ امیرِ اہلسنت پہ گاڈی
 کنبی دیر پہ ذوق او شوق سترگہ پتہی کرہی وہی او مختلف شعرونہ یہی وئیل، پہ دغہ وخت کنبی
 ہغوئی د نابینا نعت ویونکی شاعر، سید اقبال عظیم صاحب د دیر مشہور کلام یو خو شعرونہ
 اولوستل۔ پہ دہی حالت کنبی تول سفر اوشو۔

مدینے کا سفر ہے اور میں غم دیدہ نم دیدہ جبین افرودہ افرودہ قدم لغزیدہ لغزیدہ
 چلا ہوں ایک مجرم کی طرح میں جانبِ طیبہ نظر شرمندہ شرمندہ بدن لرزیدہ لرزیدہ
 کسی کے ہاتھ نے مجھ کو سہارا دے دیا ورنہ کہاں میں اور کہاں یہ راستے پیچیدہ پیچیدہ
 مدینے جا کے ہم سمجھے تقدس کس کو کہتے ہیں ہوا پاکیزہ پاکیزہ فضا سنجیدہ سنجیدہ

بصارت کھو گئی لیکن بصیرت تو سلامت ہے مدینہ ہم نے دیکھا ہے مگر نادیدہ نادیدہ
وہی اقبال جس کو ناز تھا کل خوش مزاجی پر فراقِ طیبہ میں رہتا ہے اب رنجیدہ رنجیدہ

د ائیر پورٹ پہ لور روانیدل او دُعائے عطار

د تیر کال د سفر پہ شان پہ دے کال ہم د امیرِ اہلسنت پہ دعاگانو کنبی د کمزوری پہ سبب پہ ویل
چیئر د طواف کولو پہ خائے د پیدل طواف کولو دعا شاملہ وہ او ہم دا دعا هغوئی پہ سفر کنبی وخت
پہ وخت کولہ. د کور نہ ائیر پورٹ تہ د تللو پہ وخت هغوئی پہ بارگاہِ الہی کنبی عرض اوکرو: یا اللہ
پاکہ! ہمیشہ چہ کلہ ہم ستا د کور طواف کووم چہ پیدل یی کووم، پہ ویل چیئر یا پہ سورلی باندی
نہ بلکہ ستا پہ راکرے شوی طاقت چہ ستا د رضا د پارہ پہ خپلو بنبو د گرخیدو سرہ طواف اوکرم.

ہر برس کاش! آکے کے میں لطف اٹھاؤں طواف کا یارب

(وسائلِ بخشش، ص 84)

د احرام نیت

خليفة امیرِ اہلسنت پہ دے کال ہم د امیرِ اہلسنت **وَأَشْفَقْنَا لَهُمُ الْعَالِيَةَ** نہ محکنبی عرب شریف تہ سرہ
د کور والو حاضر شوے وو. پہ جدہ شریف کنبی د لہ آرام او خوراک خنباک نہ پس امیرِ اہلسنت
احرام اوترو او خوشبو یی اولگولہ او د احرام نفل یی ادا کرل، بیا د عمری د نیت وخت شو، هغوئی
پہ تولو باندی د عمری نیت اوکرو. (1)

زم زم شریف او د امیرِ اہلسنت دُعا

امیرِ اہلسنت چہ پہ کوم کور کنبی پاتہ کیدو هلته د احرام ترو او د احرام د نفلو ادا کولو نہ پس هغوئی د
عمری نیت اوکرو او پہ ولاہ یی مخ پہ قبلہ زم زم شریف اوخنبلی، بیا یی حدیث پاک بیان کرو: دا زم زم
شریف چہ پہ کوم نیت (یعنی د کوم مراد حاصلو پہ نیت) اوخنبلی شی دا د هغی د پارہ دی. (ابن ماجہ 3، 490، حدیث 3062)
(د زم زم شریف د خنبلو نہ پس هغوئی خہ داسی دُعا اوکرو:) یا رَبِّ مُصْطَفَى **حَلِّ جَلَالِهِ** وَ **صَلِّ لِلنَّبِيِّ الْبَرِّ سَلَّمَ!** کرم اوکری، بے

... 1 کہ نیت ہم د جدی شریف د تللو وی نو بیا د احرام حاجت نشتہ - (رفیق الحرمین، ص 325)

حسابہ مو او بجنہی، زمونہ مور پلار، زما بال بیچ، زمونہ تولہ کورنی او بجنہی، هر دعوتِ اسلامی والا نارینه او زنانہ او بجنہی. تول اُمت او بجنہی.

چہ کلہ یہی د کمری نہ بھر تشریف راورلو نو پہ ژرا ژرا، پہ روانہ روانہ یہی پہ خُله باندي دا دُعا جاري وه. **اللَّهُ الْعَلِيمُ!** مونہر د حرم پہ لور روان شوي یو، د رحمت نظر راباندي او کړي! **يا الله** پاکه! زمونہر تلل آسان کړي، زمونہر رسيدل آسان کړي او دا قبول هم کړي. بس رحمت، رحمت، رحمت راباندي رانازل کړي. بيا یہی پہ ډير ذوق او شوق کنبی پہ خوشحالی دا شعر وئيلو او د حرم شريف پہ لور وړاندي روان شو.

چلا ہوں ایک مجرم کی طرح میں جانبِ کعبہ نظر شرمندہ شرمندہ ، بدن لرزیدہ لرزیدہ

د حرم حدودو ته داخلیدل

د سفر پہ وخت یہی پہ خُله باندي تلبیہ **”لَبَّيْكَ، اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْبُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ.“** جاري وه. چہ کلہ گادے د حرم حدودو ته نزدی شو او د خه فاصلې نه یہی علامات بنکاره شول نو هغوئي د خان سره موجودو ملگرو ته او فرمائیل: دا محامخ پہ مین روډ چہ کوم گول محرابونه بنکاری، دې ته د دننه داخلیدو سره به حرم ته داخل شو. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ الْكَرِيمُ!** ډیر زر به مونہر حرم ته داخل شو، **الله** کریم دې پہ خپل رحمت سره په ایمان او عافیت سره داخلیدل رانصیب کړي. (امین)

ٹھنڈی ٹھنڈی ہوا حرم کی ہے بیش اللہ کے کرم کی ہے

امیر اہلسنت چہ د حرم حدودو ته داخل شو نو [پخپله هم او] پہ خپلو موجودو اسلامی ورونو باندي یہی دا دُعا اولوستله: **اللَّهُمَّ اجْعَلْ لِي قَرَارًا وَ اذْرُقْ لِي فِيهَا رِزْقًا حَلَالًا** ترجمه: اے الله پاکه! ما ته په دې کنبی قرار او رزق حلال راعطا کړي. (رفیق الحرمین، ص 90)

میں کئے میں پھر آگیا یا الٰہی کرم کا ترے شکر یہ یا الٰہی

طواف او سعی

د کعبۃ اللہ المشرفہ د طواف او سعی کولو پہ وخت یہی مختلف دُعائیه شعرونہ پہ خُله باندي

جاري وو او وخت په وخت يې د سترگو نه اوښکې روانې وې...

حلق يا تقصير⁽¹⁾

امير اھلسنت په 19 جمادي الاولى 1445 هجري، 4 دسمبر کال 2023 د عمرې شريف پوره کولو نه پس د حلق سنت ادا کړل او څه داسې يې د الله پاک شکر ادا کړو: **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ!** د الله پاک ډير لوي کرم اوشو بغير د ويل چيتر نه په خپلو ښپو د طواف او سعي سعادت رانصيب شو. د الله پاک چې څومره احسان اومنلې شي، کم دے.

مَدَنِي کَل: په حلق کولو کښې ډير ثواب دے ځکه چې د حلق کوونکو د پاره مَدَنِي سرکار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** درې گرتنه د رحمت دُعا فرمايلي ده البته قصر هم کيدے شي ځکه چې مَدَنِي سرکار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** [د قصر کوونکو د پاره] يو ځل ”د رحمت دُعا“ فرمايلي ده. (بخاري، 574/1، حديث: 1728 مأخوفاً)

جَنَّتُ البُعْلُ

امير اھلسنت د عمرې شريفې ادا کولو نه پس په مکه مکرمه کښې د اوسديو په وخت د بعضې مقدسو ځايونو د زيارتونو د پاره حاضر شو په هغې کښې يو يادگار د زيارت څائے **جَنَّتُ البُعْلُ** شريف دے. امير اھلسنت څنگه د دې مبارکې هديرې تعارف اوکړو، راځئ چې هغه اولولو:

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! د مکه مکرمې د ښکلي ښکلي سحر سپرلي دي او مونږه د مکه مکرمې د ټولو نه لويه هديره ”**جَنَّتُ البُعْلُ**“ دے. په دې هديره کښې د ټولو مسلمانانو خوره خوره مور جان، حضرت بي بي خديجة الكبرى **رَضِيَ اللهُ عَنْهَا**، صحابي رسول حضرت عبد الله بن عمر **رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا** او نور ډير صحابه کرام او تابعين او تبع تابعين او اوليائے کاملين آرام فرمائئ. الله پاک دې د دې ټولو په وسيله مونږه بے حساب او مخنيبي او د دوئي په فيوضو او برکتونو دې مونږه ټول مالا مال کړي. مونږه دې نیک پرهيزگار، عاشق رسول، عاشق صحابه او عاشق اهل بيت جوړ کړي او

...¹ اسلامي ورونو دې حلق کوي يعنې د سر ټول وينته دې خړوي يا دې تقصير کوي يعنې کم ازم کم څلورمه (1/4)

حصه د سر وينته دې د گوتې د بند برابر کت کوي. اسلامي خوښندې دې صرف تقصير کوي. (فتيحه الحرمین، ص 197، 196)

تول أمّت دې او بخښې. **أَمِينِ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ**

دنده مه ځي

په جنتُ البعلُ شريف کښې موجود مزارونه کنبد وغيره اوس شهيد کړے شوي دي، مزارونه شهيد کړے شوي دي او په هغه ځايونو لارې وېستلے شوې دي. لہذا بهر اودريری او داسې سلام عرض کړي: **اَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ يَا أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ وَإِنَّا إِن شَاءَ اللهُ بِكُمْ لَاحِقُونَ نَسْأَلُ اللهَ لَنَا وَلكُمْ الْعَافِيَةَ**
ترجمه: سلام دې وي په تاسو باندې اے په قبرونو کښې اوسيدونکو مومنانو او مسلمانانو! او مونږه هم **إِنْ شَاءَ اللهُ** ستاسو سره ميلاويدونکي يو، مونږه د الله پاک نه ستاسو او خپل عافيت غواړو.

مسجد جن

الْحَمْدُ لِلَّهِ! دا وخت مونږه په مکه مکرمه کښې په مشهوره هديره جنتُ البعلُ کښې په ”مسجد جن“ کښې حاضر يو. دا هغه تاريخي جومات دے چرته چې د مدینے د سرکار **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** نه د سحر په نمونځ کښې د قرآن کريم د تلاوت اوريدو سره څه پيريان مسلمانان شوي وو. (عاشقان رسول 130 ځايات، ص 230)

بودا پيرے

حضرت سهل بن عبد الله **رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ** يو بودا پيرے اوليدو، هغه پيري يوه بيش بها ښکلې چغه [جَبَّه] اغوستې وه او د بيت الله شريف په لور يې مخ کړے وو او نمونځ يې کولو، د هغه په سلام گرځولو هغوئي هغه ته سلام اوکړو، بودا پيري د سلام جواب ورکړو او اوږې وئيل: تاسو دې چغې [جَبَّي] ته حيران يئ! دا چغه [جَبَّه] د تيرو 700 کالو نه زما سره ده، ما په دې چغه [جَبَّه] کښې د حضرت سيدنا عيسی روحُ الله **عَلَيْهِ السَّلَام** ديدار کړے دے، په هُم دې کښې مې د خور آقا و مولا، مکي مَدَنِي مصطفى، مُحَمَّد رسولُ الله **صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** د زيارت سعادت حاصل کړے دے. او نور واورئ، زه په هغه پيريانو کښې يم د کومو په باره کښې چې **سُوْرَةُ الْجَنِّ** نازل شوے دے. (صفحة الصفوة، 357/4، بلد الامين، ص 128)

مسجد الرایہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰہ! دا وخت مونږ د مکے مکرمې د مشهور جومات ”مسجد الرایہ“ زیارت کوو. اَللّٰهُ اَکْبَر! رحمتونہ رانا زلیږي. په عربی کښې ”رایہ“ جنډې ته وئیلے شي او د فتح مکه په موقع باندې زما خوږ خوږ آقا، سردار مکه مکرمه، سرکار مدینه منوره صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خپله مبارکه جنبه دلته بنځه کړې وه، سُبْحٰنَ اللّٰهِ. (ماہنامہ رسول، 130، کایت 231)

د دُعا قبلیدو ځائے

د الله پاک خوږ خوږ آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې کوم کوم ځائے ته تشریف راوړے دے هلته دُعا قبليري، لکه څنگه چې اعليٰ حضرت، امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائي: د حضور اقدس صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ټولو مشاهد متبرکه کښې دُعا قبليري. (فضائل دُعا ص 136، بغير)

”مشاهد“ د مشهد جمع ده د کومې معني چې ”د حاضریدو ځائے“ ده. (يعني هغه ټول ځايونه چرته چې زمونږه خوږ آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په ظاهري ژوند مبارک کښې تشریف ورے دے.)

دُعاے مصطفیٰ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ او په مسجد الرایه کښې جامع دُعا

د مسجد الرایه په مبارک مقام کښې امیر اہلسنت په حدیث پاک کښې بیان کړے شوې دا جامع دُعا اوکړه، جامع دعا هغه وي د کومې الفاظ چې لږ وي او معاني يې ډيرې وي. (مرآة المناجیح، 3/299)

هغه دُعا دا ده: اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اِنْتَانِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

ترجمه: اے الله پاکه! مونږ ته په دنیا کښې خیر راعطا کړې او په آخرت کښې خیر راعطا کړې او مونږ د دوزخ د عذاب نه بچ کړې.

د خادم نبي، حضرت انس بن مالک رَضِيَ اللهُ عَنْهُ نه روایت دے، نبي کریم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به اکثر دا دُعا کوله: اَللّٰهُمَّ رَبَّنَا اِنْتَانِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْاٰخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (بغاري، 214/4، حدیث: 6389)

د عشق رضا جلوي

امیر اہلسنت په گاډي کښې د تللو په وخت کښې د اعليٰ حضرت، امام اہلسنت امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ دا شعر اولوستو او د دې تشریح يې بيان کړه:

اے عشق تیرے صدقے جلے سے چھٹے ستے
جو آگ بجھا دے گی وہ آگ لگائی ہے

(حدائق بخشش، ص 194)

شرح کلام رضا: عاشقِ ماہ رسالت، اعلیٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ وائی: ”اے عشقہ زہ پہ تا باندیِ قربان
شم تہ ہم خومرہ بنہ نعمت یبی، ستا دنہ ہم یو وور (یعنی سوز) او یو قسم لہ سوزیدل دی، د عشق وور
د دوزخ وور مہ کوی۔“

اللہ کیا جہنم اب بھی نہ سرد ہوگا رو رو کے مصطفیٰ نے دریا بہا دیے ہیں

(حدائق بخشش، ص 102)

مسجد خیف شریف او 70 انبیاء کرام

اَلْحَمْدُ لِلّٰہ! دا وخت مونہر د مینی پہ بنکلی دَرہ کنبی حاضر یو، د مینی د خیمو زرہ رانبکونکے منظر
او مشہور جومات ”مسجد خیف“ بنکے بنکے خلیری، دا ہغہ مبارک جومات دے پہ کوم کنبی
چی د 70 انبیائے کرامو عَلَيْهِمُ السَّلَام۔ مزارونہ دی۔ (معجم کبیر، 316/12، حدیث: 13525)

اَلسَّلَامُ عَلَیْکُمْ يَا اَنْبِیَاءَ اللّٰهِ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَکَاتُہُ

یا اللہ پاکہ! پہ مینی شریف، مسجد خیف شریف او پہ دی کنبی د آرام کوونکو انبیاء کرامو
عَلَيْهِمُ السَّلَام او د ہغوئی ہم د آقا مُحَمَّد مصطفےٰ، آخری نبی صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ پہ وسیلہ باندیِ زمونہرہ حج
نصیب کړی او د مینی شریف پہ ہغہ ورخو (یعنی د حج پہ ورخو) کنبی حاضر یانہ ہم رانصیب کړی
او زمونہرہ مور پلار او بجنبی، تول اُمت او بجنبی. د فلسطین د مظلومو مسلمانانو غیبی مدد او کړی. یا
اللہ پاکہ! پہ ہغوئی باندیِ رحم او کړی، پہ ہغوئی باندیِ رحم او کړی، پہ ہغوئی باندیِ رحم او کړی.

اٰمِیْن بِجَاہِ حَاکِمِ النَّبِیِّیْنِ صَلَّی اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ

بڑا حج پہ آنے کو جی چاہتا ہے بلاوا اب آئیگا کب یالی

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! ❀❀❀ صَلَّی اللّٰهُ عَلَی مُحَمَّد

د اوياءُ انبياءِ ڪرامو عَلَيْهِ السَّلَام ڄائے

د حُجَّةُ الْوِدَاعِ په موقع باندې د مڪي مدیني تاجدار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دلته نمونڻ ادا ڪرے وو. د مدیني د سلطان، رَحْمَتِ عَالَمِيَّان صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارڪ دے: صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي مَسْجِدِ الْخَيْفِ سَبْعُونَ نَبِيًّا يَعْنِي په مسجدِ خَيْفِ ڪنبي اوياءُ انبياءِ ڪرامو (عَلَيْهِمُ السَّلَام) نمونڻ ادا ڪرے دے. (معجم اوسط، 117/4، حديث: 5407)

په يو بل روايت ڪنبي يي اوفرمائيل: فِي مَسْجِدِ الْخَيْفِ قَبْرُ سَبْعِينَ نَبِيًّا يَعْنِي په مسجدِ خَيْفِ ڪنبي د اوياءُ انبياءِ ڪرامو (عَلَيْهِمُ السَّلَام) قبرونه دي. (معجم كبير، 316/12، حديث: 13525)

اوس دا جومات مبارڪ ڊير فراخه ڪرے شوعے دے، د مزاراتو زيارت نشي ڪيدے. زائرينو له پڪار دي ڇي ڊير په عقيدت او احترام سره د ڊي جومات مبارڪ زيارت ڪوي، او د انبياءِ ڪرامو عَلَيْهِ السَّلَام په خدمتونو ڪنبي ڊي داسي سلام عرض ڪوي: اَسْلَامٌ عَلَيْكُمْ يَا نَبِيَّاءُ اللهُ وَرَحْمَةُ اللهِ وَبَرَكَاتُهُ بيا ڊي ايصالي ثواب ڪوي او دُعا ڊي ڪوي.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

خپل تعارف يي او ڪرو (يوه واقعه)

د مڪي مڪرمي په ٻنڪلو ٻنڪلو ڪوڻو، سر ڪونو د تيريدو په وخت امير اهل سنت يو ڊير ٻنڪلے مَدَنِي ڪل ارشاد اوفرمائيلو: بعضي وخت غصه د بے وقوفی نه شروع شي او په پڻيمانتي باندې ختمه شي، ما ته يوه واقعه راياده شوه ڇي په يو مشهور گس باندې ڇا ٻنپه ڪينبوده نو هغه ڊيره بدتميزي او ڪره او ڪنڀلي يي شروع ڪري، په غلطی سره ٻنپه ڪينبودونڪي خپل تعارف او ڪرو ڇي ”زه فلانڪے ڪنڀلي يي شروع ڪري، نو ڇا ڇي ڪنڀلي ڪري وي، هغه ڊير پڻيمانته شو او اوڻي وڻيل: ڪه تاسو ما ته محڪبي وڻيلے وے نو ما به ڄان قابو ڪرے وے او داسي په بد اخلاقي سره به مي خبري نه ڪولے نو هغه وڻومي گس او وڻيل: ما به خپل تعارف ڄنگه ڪرے وے، ڇڪه ڇي تاسو پڇيله خپل تعارف شروع ڪرو (يعني د بد اخلاقي ڪولو په ذريعه مو خپل تعارف ڪولو).

د نہ کولو خبری اوکری

پہ غصہ کنبی بعضی وخت انسان بالکل د قابو نہ ووخی او بعضی وخت هغه خبری هم اوکری کومې چې د نہ کولو وي، په حدیث پاک کنبی دي: په دوزخ کنبی یوه دروازہ ده، په کومه به چې هم هغه خلق داخلیری د کومو غصه چې د الله پاک د نافرمانی نه پس سړیری. (شعب الایمان، 320/6، حدیث: 8331)

الله پاک دې زمونږه سنجیدگی اختیارول او د غصی قابو کول نصیب کړي چې کله هم غصه راشي مونږ له هغه قابو کول پکار ده چې دا غصه مونږه په گناه کنبی اخته نه کړي. عظیم تابعی بزرگ حضرت حسن بصری رحمۃ اللہ علیہ فرمائی: اے انسانه! ته په غصه کنبی ډیر اوچت اوچت لکې، چرته ستا دا خل اوچتیدل تا دوزخ ته اونه غورځوي. (احیاء العلوم، 205/3)

اے پیارے بھائی! غصے کی عادت نکال دے "غصّہ" کہیں نہ نر میں تجھ کو اچھال دے

مونږ د الله پاک نه د دوزخ د عذاب او د غصی د تباھي نه پناه غواړو. الله پاک دې مونږه د حلم او معافی نه مالا مال کړي او نرمې دې راعطا کړي. الله پاک دې د مکے مکرمې د پاکو فضاگانو په وسیله مونږه د بے ځایه غصی نه اوساتي او مونږ دې امن والا جوړ کړي سلامتئ والا مو دې جوړ کړي زمونږ نه دې خلقو ته راحت اورسي زمونږ نه دې خلقو ته تکلیف اونه رسي.

أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

هے فلاح و کامرانی نری و آسانی میں ہر بنا کام بگر جاتا هے نادانی میں

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! ❀❀❀ صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

میدانِ مزدلفه او د امیرِ اہلسنت ارمان

میدانِ "مزدلفه" ډیر د نصیب والا میدان دے ځکه چې دې میدان ته د خور آقا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جلوی نصیب شوې دي او د نبیو مبارکو بنکولو سعادت یې نصیب شوه دے. د دې ځائے فضاگانو به د محبوب صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ زلفی مبارکې نبی ډیری بنکل کړې وي، د محبوب صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به یې نبی ډیری نظارې کړې وي. کاش! کاش! کاش! چې الیاس قادري دې میدانِ مزدلفه یوه ذره وے، انسان نه وے.

مسجدِ اجابہ (۱)

دا وخت مونږ ”د مسجدِ اجابہ“ سوري ته ولاړ يو. وټيلے کيږي چې دا هغه جومات دے چرته چې خور خور آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نمونځ ادا کړے وو.

د قبوليت ځائے او د فلسطين د عاشقان رسول د پاره دُعا

د خور آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چې چرته (په ظاهري ژوند مبارک کښې) تشریف راوړل ثابت دي، هلته دُعا قبليري. يا الله پاکه! مونږه او هر دعوتِ اسلامي والا نارينه او زنانه بے حسابہ اوبخښي. يا الله پاکه! ټول اُمت اوبخښي. اے الله پاکه! دا د قبوليت ځائے دے، د فلسطين د مظلومو مسلمانانو غيبي مدد اوکړي، په هغوئي د رحمت نظر اوکړي، اے الله پاکه! هغوئي د ازمينتونو نه رابهر کړي. اے الله پاکه! څوک چې هلته شهيدان شوي دي بے حسابہ يې اوبخښي، څوک چې د خپلو خپلوانو نه بے درکه شوي دي هغوئي د خپلو خپلوانو سره يو ځائے کړي. څوک چې زخميان دي هغوئي له صحت ورکړي. د چا چې کور، دکان، زمکې، جائيدادونه وغيره تباہ شوي دي، يا الله پاکه د هغې نعم البدل (يعني بڼه بدله) ورعطا کړي. **أَمِينَ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ**

رسول پاک کی دکھیری اُمت پر عنایت کر

مريضوں، غمزدوں، آفت نصیبوں پر کرم مولیٰ

(وسائلِ بخشش، ص 99)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د مدینے په لاره کښې د زیارت ځائے

د مدینے منورې په لور سفر شروع شو نو په مدینه روډ باندې د ”تواریه“ په خوا کښې په سرف کښې د مسلمانانو د خوږې مور جانې حضرت بي بي میمونہ **رَضِيَ اللهُ عَنْهَا** مزار دے دا مزار مبارک د مکے مکرمې نه بهر دے. مدینے ته تلونکے گاډے د یو اسلامي ورور وو، امیر اہلسنت د گاډي نه کوز شو او د مور جانې په خدمت کښې

... ۱ په مکة پاک او مدینة پاک دواړو مبارکو ښارونو کښې په دې نوم باندې جومات دے.

یہ سلام عرض کرو او دُعا یہی اوکړه. دا مزار شریف د سرک په مینځ کښې دے. خلق وائی چې د سرک جوړولو د پاره د دې مزار شریف شهید کولو کوشش اوکړه شو نو تریکتر به اُلتا کیدو، د بے وسیع نه دلته چار دیواری جوړه کړه شوه. زمونږه د خوږې خوږې مور جانې حضرت بي بي ميمونه رضی اللہ عنہا کرامت مرحبا!

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَلَامٍ
بِأَوَانِ طَهْرَاتٍ پَه لاکھوں سلام

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْب! *** صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ

حئی چي مدینے ته حو

د عمرې مبارکې او د مکے د زیارتونو نه پس عاشقِ مدینه امیر اہلسنت د خپلې قافلې سره د مدینے په لور روان شو او په بارگاہ رسالت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ کښې یې ډیر په ادب او شوق په ژړا ژړا د حاضرې سعادت حاصل کړو.

د مدینے نورې جدائی

د عاشقِ مدینه امیر اہلسنت د پاره د مدینے جدائی ډیره سخته وي، امیر اہلسنت د رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په جدایې کښې ډیر ژاړي. ډیر غمزده حالت کښې بیرته په گاډي کښې کښیناستلو او تقریباً په ټوله لاره یې د ”الوداع یا رسول الله“ نعرې وهلې او په سلکو سلگو یې ژړل. د رښتوني عاشق رسول صحبت د خه نعمتِ عظمی نه کم نه دے، د دې صحبت نه فیض حاصلونکي وړوکی حسن رضا هم د ائیر پورټ پورې ژړل. امیر اہلسنت چې کله عرب امارات کښې خپل کور ته اورسیدو نو هغه وخت یې هم د مدینے په جدایې کښې زړه سورے سورے وو او هغوئي د دیوال سره لگیدلے ولاړ وو او ژړل یې. د امیر اہلسنت دا حالت شاید چې د پنجایې شعر کښې خه داسې بیانیدے شي.

او کیسیاں گھڑیاں سن مہمان ساں سوئے دے

دل فیر وی کردا اے طیبہ دا سفر ہووے

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْب! *** صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّدٍ

امیرِ اہلسنت پہ دې ځل هم د حرمینِ طیبین په سفر کښې د یو څو اراکین شوری او ذمه داران دعوتِ اسلامي په نومونو څه اولیکل. د عاشقِ مکه او مدینه، امیرِ اہلسنت د قلم لیک د عشق رسول سره اولولئ. که الله پاک یې درنصیب کړي نو د مکے او مدینے په یاد کښې اوښکې توئی کړئ.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ! ❀❀❀ صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

یاد فرمادئے
اسرار پر ایمان و تقار
مذہبوں کا جوہر ہے

صلو علی اکبر
صلو علی محمد
صلو علی آلہ

اللہ

دکوتِ اسلامی از زندہ پار (امین)

(یعنی دعوتِ اسلامی سلامتِ ریح - امین)

عائے
عطار | یا اللہ پاک! جو کوئی اپنے گھر، دوکان،
دفتر، گاڑی وغیرہ پر "دعوتِ اسلامی زندہ پار" لکھے
اُس کو دنیا و آخرت میں سلامت رکھ اور اُس کی
ماں باپ سمیت بے حساب مغفرت فرما۔

امین بجاہ خاتم النبیین والہ وسلم

(حاجی عمران نگران خورگی کیلئے تحفہ)

یادِ سفرِ مدینہ
پہ امارات آو پورت باندی د انتظار
پہ وضت کیتے تجری

اللہ

مَلُوْا عَلَی الْحَبِیْبِ
عَلَى النَّعْلِ الْمُتَمَتِّلِ

دعوتِ اسلامي زنده باد (أمین)

(یعنی دعوتِ اسلامي دے سلامتہ اوسی. آمین)

دعائے عطار: یا اللہ پاکہ! خوک چي پہ خپل کور، دُکان،

دفتر، گاڊي وغيره باندی ”دعوتِ اسلامي زنده باد“ اولیکی

هغه په دُنیا او آخرت کنبی سلامت لری او هغه

سَره د مور پلار بے حسابہ او بجنبی.

أَمِينِ بِجَاهِ خَاتَمِ النَّبِيِّينَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

(د حاجي عمران نکران شوری د پاره تحفه)

ارشادِ امام ابن حجر عسقلانی رحمۃ اللہ علیہ:
 ”اللہ پاک کی نافرمانیاں اکثر اوقات نصحتیں
 زائل (یعنی کم یا ختم) ہونے کا سبب بنتی ہیں۔“
 (فتح الباری ج ۱۱ ص ۳۰۳)

۱۱
 ۱۲-۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

مولانا علی الحسین
 صلی اللہ علیہ وسلم

حاجی محمد علی (رکن ثورٹا) کی خدمت
 میں تحریری سوغات

یاد سفرِ مدینہ
(ایک د اہل سنت د ترجمہ میداکی پوری د سفر د
وضاحت)

اللہ

مزارِ مبارک
امام ابن حجر عسقلانی رحمہ اللہ

ارشادِ امام ابن حجر عسقلانی رحمہ اللہ علیہ :

”د اللہ پاک نافرمانی بعضی وخت د نعمتونو

د زائل (یعنی کمیدو یا ختمیدو) سبب جو پریری..“

(فتح الباری ج: ۱۱، ص: ۳۰۳)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب

صَلِّیْ اللّٰہَ عَلٰی مُحَمَّدٍ

د حاجی محمد علی (رکن شوری) پہ خدمت

کینی لیکلی ڊالئی...

(بک: د امارات نہ تر جہی مبارکی پوری
د سفر پہ وضت)
یاد سفرِ مدینہ

اللہ

د صحابی ابن صحابی حضرت عبد اللہ بن عباس رضی اللہ عنہما پہ بارہ کنبی وئیلے کیری چي د
هغوئي خوا له به کله یو میلمه راغے نو هغوئي به هغه ته آب زم زم وړاندې کولې او په چا باندې به چي
یې ډوډی خورله په هغه باندې به یې آب زم زم هم څښلې. (اخبار مکه لپغا کهي ۴/۳۶، رقم: ۱۱۸-۱۱۷)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

مُعاف کرنے میں فائدہ ہے

حضرت امام احمد بن حنبل رحمۃ اللہ علیہ فرماتے ہیں:
 اللہ پاک تیری وجہ سے کسی مسلمان کو عذاب دے
 اس میں تیرے لئے کوئی بھلائی نہیں۔
 (یعنی مُعاف کر دینے میں تیرا کیا جانا ہے) (سیر اعلام النبلاء ۱۱/۱۱)

صلوات علی الحبیب صلی اللہ علی محمد

اللہ

یادِ سفرِ مدینہ
(بک: د امارات نہ ترجمہ مبارکجا پوری
د سفر بہ وقت)

پہ مُعاف کولو کنبی فائدہ ده

حضرت امام احمد بن حنبل رحمۃ اللہ علیہ فرمائی: چي اللہ پاک ستا پہ وجه چا مسلمان له عذاب

ورکړي په هغې کنبې ستا د پاره هيڅ خير نشته. (يعني په مُعاف کولو ستا نه څه ځي) (سید اعلام النبلاء ۱۱/۱۳۱)

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

(لیک: د امارات نہ تری جی مبارکی پوری
د سفر بہ وقت
یاد سفر مدینہ

اللہ

د زرہ د پارہ ډیر فائدہ مند خیز

حضرت محمد بن یونس رحمۃ اللہ علیہ فرمائی: ”ما د صالحانو (یعنی نیکانو بندگانو) د ذکرِ خیر نہ زیات

فائدہ مند بل خیز د زرہ د پارہ نہ دے لیدلے.“ (صف صفة الصفوة، ص: ۱۸)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

صَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

د عبد الوہاب عطار (رکنِ شوری) د پارہ لیکلی ډالی

یادِ لزوم

(اللہ)

صیری خواہش ہے کہ "سفرِ مدینہ" میں
"بات چیت کم سے کم" کروں۔

(تعاون کی درخواست ہے)

23-12-23
انجمنِ اسلامیہ
مدینہ منورہ
الہامیہ

صلوٰۃ علیٰ الحبیب
صلی اللہ علیٰ محمد

المحدثہ الکریمہ دارالطیارہ دورانِ حرم
جذہ شریف کے ایئر پورٹ پر اتر چکا

بَادِ سَفَرِ مَدِينَةِ

اللّٰه

زما خواهش دے چي په ”سفرِ مدینه“ کنبې ”خبرې ډيرې کمې“ اوکرم.

(د مرستي خواست دے)

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب

صَلِّی اللّٰه عَلَی مُحَمَّد

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْكَرِیْمِ زَمُوْنِرَه جاز د دې لیک په وخت د جدې مبارکې په ائیر پورټ کوز شوه دے

اللہ

ماد فر مہ سلا

تہر چل (جہ شریف)

میرے سب سے اچھا تحفہ ہے! "سلام" دینے

صحابی نبی حضرت ابو ذر رداء رضی اللہ فرماتے ہیں: "مجھے میرے کسی

مسلمان بھائی نے ایسا تحفہ نہیں دیا جو "سلام" سے زیادہ

مجھے پسند ہو۔" (الزهد للامام احمد بن حنبلہ ص ۱۱۶)
دارالکتب العلمیہ، بیروت

۱۱
۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

حاجی محمد اسلم عطاری (رکن شوری)

خانپور والے کسی خدمت میں شہری موغلات -

صلوا علیٰ الحبیب
صلی اللہ علیٰ محمد

یادِ سفرِ مدینہ

اللہ

خونپور جیل (جدہ شریف)

زما د پارہ د ٲولونہ بنہ تحفہ ده "سَلام"

صحابي نبي حضرت ابو ذر داء رضى الله عنه فرمائي: "ما ته زما يو مسلمان ورور داسي شه تحفه نه ده

راکړي کومه چې د سلام نه زياته زما خونسه وي." (الزهد للامام احمد بن حنبل، ص: ۱۱۲) دارالکتب العلميه، بيروت)

د حاجي محمد اسلم عطاري (رکن شوري) خانپور والا په خدمت کښي ليکلي ډالغ.

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

یاد فرمائیے
(خزینہ جلال (جدہ شریف))

اللہ

غم دور ہوں اور عقل بڑھے

حضرت امام شافعی رحمۃ اللہ علیہ فرماتے ہیں:
جو اپنا لباس صاف رکھے اُس کے غم کم ہو جائیگا
اور جو خوشبو لگائے اُس کی عقل بڑھے گی۔
(احیاء العلوم (اردو) ج ۵ ص ۵۶۱)

صلوات علیٰ اہل بیت
صلی اللہ علیہ وسلم

۱۱-۱۲-۱۳
۱۴-۱۵-۱۶
۱۷-۱۸-۱۹
۲۰-۲۱-۲۲
۲۳-۲۴-۲۵
۲۶-۲۷-۲۸
۲۹-۳۰-۳۱
۳۲-۳۳-۳۴
۳۵-۳۶-۳۷
۳۸-۳۹-۴۰
۴۱-۴۲-۴۳
۴۴-۴۵-۴۶
۴۷-۴۸-۴۹
۵۰-۵۱-۵۲
۵۳-۵۴-۵۵
۵۶-۵۷-۵۸
۵۹-۶۰-۶۱
۶۲-۶۳-۶۴
۶۵-۶۶-۶۷
۶۸-۶۹-۷۰
۷۱-۷۲-۷۳
۷۴-۷۵-۷۶
۷۷-۷۸-۷۹
۸۰-۸۱-۸۲
۸۳-۸۴-۸۵
۸۶-۸۷-۸۸
۸۹-۹۰-۹۱
۹۲-۹۳-۹۴
۹۵-۹۶-۹۷
۹۸-۹۹-۱۰۰
۱۰۱-۱۰۲-۱۰۳
۱۰۴-۱۰۵-۱۰۶
۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹
۱۱۰-۱۱۱-۱۱۲
۱۱۳-۱۱۴-۱۱۵
۱۱۶-۱۱۷-۱۱۸
۱۱۹-۱۲۰-۱۲۱
۱۲۲-۱۲۳-۱۲۴
۱۲۵-۱۲۶-۱۲۷
۱۲۸-۱۲۹-۱۳۰
۱۳۱-۱۳۲-۱۳۳
۱۳۴-۱۳۵-۱۳۶
۱۳۷-۱۳۸-۱۳۹
۱۴۰-۱۴۱-۱۴۲
۱۴۳-۱۴۴-۱۴۵
۱۴۶-۱۴۷-۱۴۸
۱۴۹-۱۵۰-۱۵۱
۱۵۲-۱۵۳-۱۵۴
۱۵۵-۱۵۶-۱۵۷
۱۵۸-۱۵۹-۱۶۰
۱۶۱-۱۶۲-۱۶۳
۱۶۴-۱۶۵-۱۶۶
۱۶۷-۱۶۸-۱۶۹
۱۷۰-۱۷۱-۱۷۲
۱۷۳-۱۷۴-۱۷۵
۱۷۶-۱۷۷-۱۷۸
۱۷۹-۱۸۰-۱۸۱
۱۸۳-۱۸۴-۱۸۵
۱۸۶-۱۸۷-۱۸۸
۱۸۹-۱۹۰-۱۹۱
۱۹۲-۱۹۳-۱۹۴
۱۹۵-۱۹۶-۱۹۷
۱۹۸-۱۹۹-۲۰۰
۲۰۱-۲۰۲-۲۰۳
۲۰۴-۲۰۵-۲۰۶
۲۰۷-۲۰۸-۲۰۹
۲۱۰-۲۱۱-۲۱۲
۲۱۳-۲۱۴-۲۱۵
۲۱۶-۲۱۷-۲۱۸
۲۱۹-۲۲۰-۲۲۱
۲۲۲-۲۲۳-۲۲۴
۲۲۵-۲۲۶-۲۲۷
۲۲۸-۲۲۹-۲۳۰
۲۳۱-۲۳۲-۲۳۳
۲۳۴-۲۳۵-۲۳۶
۲۳۷-۲۳۸-۲۳۹
۲۴۰-۲۴۱-۲۴۲
۲۴۳-۲۴۴-۲۴۵
۲۴۶-۲۴۷-۲۴۸
۲۴۹-۲۵۰-۲۵۱
۲۵۲-۲۵۳-۲۵۴
۲۵۵-۲۵۶-۲۵۷
۲۵۸-۲۵۹-۲۶۰
۲۶۱-۲۶۲-۲۶۳
۲۶۴-۲۶۵-۲۶۶
۲۶۷-۲۶۸-۲۶۹
۲۷۰-۲۷۱-۲۷۲
۲۷۳-۲۷۴-۲۷۵
۲۷۶-۲۷۷-۲۷۸
۲۷۹-۲۸۰-۲۸۱
۲۸۳-۲۸۴-۲۸۵
۲۸۶-۲۸۷-۲۸۸
۲۸۹-۲۹۰-۲۹۱
۲۹۲-۲۹۳-۲۹۴
۲۹۵-۲۹۶-۲۹۷
۲۹۸-۲۹۹-۳۰۰
۳۰۱-۳۰۲-۳۰۳
۳۰۴-۳۰۵-۳۰۶
۳۰۷-۳۰۸-۳۰۹
۳۱۰-۳۱۱-۳۱۲
۳۱۳-۳۱۴-۳۱۵
۳۱۶-۳۱۷-۳۱۸
۳۱۹-۳۲۰-۳۲۱
۳۲۲-۳۲۳-۳۲۴
۳۲۵-۳۲۶-۳۲۷
۳۲۸-۳۲۹-۳۳۰
۳۳۱-۳۳۲-۳۳۳
۳۳۴-۳۳۵-۳۳۶
۳۳۷-۳۳۸-۳۳۹
۳۴۰-۳۴۱-۳۴۲
۳۴۳-۳۴۴-۳۴۵
۳۴۶-۳۴۷-۳۴۸
۳۴۹-۳۵۰-۳۵۱
۳۵۲-۳۵۳-۳۵۴
۳۵۵-۳۵۶-۳۵۷
۳۵۸-۳۵۹-۳۶۰
۳۶۱-۳۶۲-۳۶۳
۳۶۴-۳۶۵-۳۶۶
۳۶۷-۳۶۸-۳۶۹
۳۷۰-۳۷۱-۳۷۲
۳۷۳-۳۷۴-۳۷۵
۳۷۶-۳۷۷-۳۷۸
۳۷۹-۳۸۰-۳۸۱
۳۸۳-۳۸۴-۳۸۵
۳۸۶-۳۸۷-۳۸۸
۳۸۹-۳۹۰-۳۹۱
۳۹۲-۳۹۳-۳۹۴
۳۹۵-۳۹۶-۳۹۷
۳۹۸-۳۹۹-۴۰۰
۴۰۱-۴۰۲-۴۰۳
۴۰۴-۴۰۵-۴۰۶
۴۰۷-۴۰۸-۴۰۹
۴۱۰-۴۱۱-۴۱۲
۴۱۳-۴۱۴-۴۱۵
۴۱۶-۴۱۷-۴۱۸
۴۱۹-۴۲۰-۴۲۱
۴۲۲-۴۲۳-۴۲۴
۴۲۵-۴۲۶-۴۲۷
۴۲۸-۴۲۹-۴۳۰
۴۳۱-۴۳۲-۴۳۳
۴۳۴-۴۳۵-۴۳۶
۴۳۷-۴۳۸-۴۳۹
۴۴۰-۴۴۱-۴۴۲
۴۴۳-۴۴۴-۴۴۵
۴۴۶-۴۴۷-۴۴۸
۴۴۹-۴۵۰-۴۵۱
۴۵۲-۴۵۳-۴۵۴
۴۵۵-۴۵۶-۴۵۷
۴۵۸-۴۵۹-۴۶۰
۴۶۱-۴۶۲-۴۶۳
۴۶۴-۴۶۵-۴۶۶
۴۶۷-۴۶۸-۴۶۹
۴۷۰-۴۷۱-۴۷۲
۴۷۳-۴۷۴-۴۷۵
۴۷۶-۴۷۷-۴۷۸
۴۷۹-۴۸۰-۴۸۱
۴۸۳-۴۸۴-۴۸۵
۴۸۶-۴۸۷-۴۸۸
۴۸۹-۴۹۰-۴۹۱
۴۹۲-۴۹۳-۴۹۴
۴۹۵-۴۹۶-۴۹۷
۴۹۸-۴۹۹-۵۰۰
۵۰۱-۵۰۲-۵۰۳
۵۰۴-۵۰۵-۵۰۶
۵۰۷-۵۰۸-۵۰۹
۵۱۰-۵۱۱-۵۱۲
۵۱۳-۵۱۴-۵۱۵
۵۱۶-۵۱۷-۵۱۸
۵۱۹-۵۲۰-۵۲۱
۵۲۲-۵۲۳-۵۲۴
۵۲۵-۵۲۶-۵۲۷
۵۲۸-۵۲۹-۵۳۰
۵۳۱-۵۳۲-۵۳۳
۵۳۴-۵۳۵-۵۳۶
۵۳۷-۵۳۸-۵۳۹
۵۴۰-۵۴۱-۵۴۲
۵۴۳-۵۴۴-۵۴۵
۵۴۶-۵۴۷-۵۴۸
۵۴۹-۵۵۰-۵۵۱
۵۵۲-۵۵۳-۵۵۴
۵۵۵-۵۵۶-۵۵۷
۵۵۸-۵۵۹-۵۶۰
۵۶۱-۵۶۲-۵۶۳
۵۶۴-۵۶۵-۵۶۶
۵۶۷-۵۶۸-۵۶۹
۵۷۰-۵۷۱-۵۷۲
۵۷۳-۵۷۴-۵۷۵
۵۷۶-۵۷۷-۵۷۸
۵۷۹-۵۸۰-۵۸۱
۵۸۳-۵۸۴-۵۸۵
۵۸۶-۵۸۷-۵۸۸
۵۸۹-۵۹۰-۵۹۱
۵۹۲-۵۹۳-۵۹۴
۵۹۵-۵۹۶-۵۹۷
۵۹۸-۵۹۹-۶۰۰
۶۰۱-۶۰۲-۶۰۳
۶۰۴-۶۰۵-۶۰۶
۶۰۷-۶۰۸-۶۰۹
۶۱۰-۶۱۱-۶۱۲
۶۱۳-۶۱۴-۶۱۵
۶۱۶-۶۱۷-۶۱۸
۶۱۹-۶۲۰-۶۲۱
۶۲۲-۶۲۳-۶۲۴
۶۲۵-۶۲۶-۶۲۷
۶۲۸-۶۲۹-۶۳۰
۶۳۱-۶۳۲-۶۳۳
۶۳۴-۶۳۵-۶۳۶
۶۳۷-۶۳۸-۶۳۹
۶۴۰-۶۴۱-۶۴۲
۶۴۳-۶۴۴-۶۴۵
۶۴۶-۶۴۷-۶۴۸
۶۴۹-۶۵۰-۶۵۱
۶۵۲-۶۵۳-۶۵۴
۶۵۵-۶۵۶-۶۵۷
۶۵۸-۶۵۹-۶۶۰
۶۶۱-۶۶۲-۶۶۳
۶۶۴-۶۶۵-۶۶۶
۶۶۷-۶۶۸-۶۶۹
۶۷۰-۶۷۱-۶۷۲
۶۷۳-۶۷۴-۶۷۵
۶۷۶-۶۷۷-۶۷۸
۶۷۹-۶۸۰-۶۸۱
۶۸۳-۶۸۴-۶۸۵
۶۸۶-۶۸۷-۶۸۸
۶۸۹-۶۹۰-۶۹۱
۶۹۲-۶۹۳-۶۹۴
۶۹۵-۶۹۶-۶۹۷
۶۹۸-۶۹۹-۷۰۰
۷۰۱-۷۰۲-۷۰۳
۷۰۴-۷۰۵-۷۰۶
۷۰۷-۷۰۸-۷۰۹
۷۱۰-۷۱۱-۷۱۲
۷۱۳-۷۱۴-۷۱۵
۷۱۶-۷۱۷-۷۱۸
۷۱۹-۷۲۰-۷۲۱
۷۲۲-۷۲۳-۷۲۴
۷۲۵-۷۲۶-۷۲۷
۷۲۸-۷۲۹-۷۳۰
۷۳۱-۷۳۲-۷۳۳
۷۳۴-۷۳۵-۷۳۶
۷۳۷-۷۳۸-۷۳۹
۷۴۰-۷۴۱-۷۴۲
۷۴۳-۷۴۴-۷۴۵
۷۴۶-۷۴۷-۷۴۸
۷۴۹-۷۵۰-۷۵۱
۷۵۲-۷۵۳-۷۵۴
۷۵۵-۷۵۶-۷۵۷
۷۵۸-۷۵۹-۷۶۰
۷۶۱-۷۶۲-۷۶۳
۷۶۴-۷۶۵-۷۶۶
۷۶۷-۷۶۸-۷۶۹
۷۷۰-۷۷۱-۷۷۲
۷۷۳-۷۷۴-۷۷۵
۷۷۶-۷۷۷-۷۷۸
۷۷۹-۷۸۰-۷۸۱
۷۸۳-۷۸۴-۷۸۵
۷۸۶-۷۸۷-۷۸۸
۷۸۹-۷۹۰-۷۹۱
۷۹۲-۷۹۳-۷۹۴
۷۹۵-۷۹۶-۷۹۷
۷۹۸-۷۹۹-۸۰۰
۸۰۱-۸۰۲-۸۰۳
۸۰۴-۸۰۵-۸۰۶
۸۰۷-۸۰۸-۸۰۹
۸۱۰-۸۱۱-۸۱۲
۸۱۳-۸۱۴-۸۱۵
۸۱۶-۸۱۷-۸۱۸
۸۱۹-۸۲۰-۸۲۱
۸۲۲-۸۲۳-۸۲۴
۸۲۵-۸۲۶-۸۲۷
۸۲۸-۸۲۹-۸۳۰
۸۳۱-۸۳۲-۸۳۳
۸۳۴-۸۳۵-۸۳۶
۸۳۷-۸۳۸-۸۳۹
۸۴۰-۸۴۱-۸۴۲
۸۴۳-۸۴۴-۸۴۵
۸۴۶-۸۴۷-۸۴۸
۸۴۹-۸۵۰-۸۵۱
۸۵۲-۸۵۳-۸۵۴
۸۵۵-۸۵۶-۸۵۷
۸۵۸-۸۵۹-۸۶۰
۸۶۱-۸۶۲-۸۶۳
۸۶۴-۸۶۵-۸۶۶
۸۶۷-۸۶۸-۸۶۹
۸۷۰-۸۷۱-۸۷۲
۸۷۳-۸۷۴-۸۷۵
۸۷۶-۸۷۷-۸۷۸
۸۷۹-۸۸۰-۸۸۱
۸۸۳-۸۸۴-۸۸۵
۸۸۶-۸۸۷-۸۸۸
۸۸۹-۸۹۰-۸۹۱
۸۹۲-۸۹۳-۸۹۴
۸۹۵-۸۹۶-۸۹۷
۸۹۸-۸۹۹-۹۰۰
۹۰۱-۹۰۲-۹۰۳
۹۰۴-۹۰۵-۹۰۶
۹۰۷-۹۰۸-۹۰۹
۹۱۰-۹۱۱-۹۱۲
۹۱۳-۹۱۴-۹۱۵
۹۱۶-۹۱۷-۹۱۸
۹۱۹-۹۲۰-۹۲۱
۹۲۲-۹۲۳-۹۲۴
۹۲۵-۹۲۶-۹۲۷
۹۲۸-۹۲۹-۹۳۰
۹۳۱-۹۳۲-۹۳۳
۹۳۴-۹۳۵-۹۳۶
۹۳۷-۹۳۸-۹۳۹
۹۴۰-۹۴۱-۹۴۲
۹۴۳-۹۴۴-۹۴۵
۹۴۶-۹۴۷-۹۴۸
۹۴۹-۹۵۰-۹۵۱
۹۵۲-۹۵۳-۹۵۴
۹۵۵-۹۵۶-۹۵۷
۹۵۸-۹۵۹-۹۶۰
۹۶۱-۹۶۲-۹۶۳
۹۶۴-۹۶۵-۹۶۶
۹۶۷-۹۶۸-۹۶۹
۹۷۰-۹۷۱-۹۷۲
۹۷۳-۹۷۴-۹۷۵
۹۷۶-۹۷۷-۹۷۸
۹۷۹-۹۸۰-۹۸۱
۹۸۳-۹۸۴-۹۸۵
۹۸۶-۹۸۷-۹۸۸
۹۸۹-۹۹۰-۹۹۱
۹۹۲-۹۹۳-۹۹۴
۹۹۵-۹۹۶-۹۹۷
۹۹۸-۹۹۹-۱۰۰۰

زیارتونہ

یادِ سفرِ مدینہ
(تحریر: جلال (جیدہ شریف))

اللہ

غم به لري شي او عقل به زيات شي

حضرت امام شافعي رحمۃ اللہ علیہ فرمائي:

خوک چي خپلې جامې صفا ساتي د هغه غمونه به کم شي او خوک چي خوشبوي لگوي د هغه عقل

به زيات شي. (احياء العلوم (ردو ج: 5، ص: 51))

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب

صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّد

یا مدینہ
تیمم مدینہ

اللہ

ایک فرمانِ آخری نبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم میں یہ بھی ہے :
"جس نے مدینہ کی تنگدستی اور سختی پر صبر کیا میں
قیامت میں اُس کی شفاعت کروں گا یا اُس کے حق میں
گواہی دوں گا۔" (صحیح الزوائد ج ۳ ص ۷۵۷ حدیث ۵۸۱۹)

واہ! کیا بات ہے مدینہ کی

مگر کب شورشِ حاجی محمد فاروق جیلانی
کی خدمت میں سوغات

صلوا علیٰ اٰلِیِّہِ
صلی اللہ علیٰ محمد

یارِ مدینہ
خبرِ مدینہ

اللہ

د آخري نبي ﷺ په يو فرمان کښې دا هم دي: ”چا چې د مدینے په تنگ لاسی او سختی

باندې صبر او کړو زه به د قیامت په ورځ د هغه شفاعت کووم یا به د هغه په حق کښې گواهي

ورکووم.“ (مجمع الزوائد، ج: ۳، ص: ۶۵۵، حدیث: ۵۸۹)

واه! څه به وائی د مدینے

د رکن شوری حاجي محمد فاروق جیلانی په خدمت کښې دالی...

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب

صَلِّ اللّٰهُ عَلٰی مُحَمَّدٍ

الله

یا راہِ مدینہ
(تیم: راہِ مدینہ)

ٹھنڈی گھنٹہ ہوا عرب کی
خوبے رحمت پرستی رب کا ہے

مکے کی گرمی کی فضیلت

فرمانِ آخری نبی صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم:
"جو شخص دن کے کچھ وقت مکے کی گرمی پر صبر کرے
گھنٹے کی آگ اُس سے دُور رہ جاتی ہے۔"

۹-۲۱-۲۰۱۹
۱۱-۲۰-۲۰۱۹
۱۲-۲۰-۲۰۱۹
۱۳-۲۰-۲۰۱۹
۱۴-۲۰-۲۰۱۹
۱۵-۲۰-۲۰۱۹
۱۶-۲۰-۲۰۱۹
۱۷-۲۰-۲۰۱۹
۱۸-۲۰-۲۰۱۹
۱۹-۲۰-۲۰۱۹
۲۰-۲۰-۲۰۱۹
۲۱-۲۰-۲۰۱۹
۲۲-۲۰-۲۰۱۹
۲۳-۲۰-۲۰۱۹
۲۴-۲۰-۲۰۱۹
۲۵-۲۰-۲۰۱۹
۲۶-۲۰-۲۰۱۹
۲۷-۲۰-۲۰۱۹
۲۸-۲۰-۲۰۱۹
۲۹-۲۰-۲۰۱۹
۳۰-۲۰-۲۰۱۹
۳۱-۲۰-۲۰۱۹
۱-۲۱-۲۰۱۹
۲-۲۱-۲۰۱۹
۳-۲۱-۲۰۱۹
۴-۲۱-۲۰۱۹
۵-۲۱-۲۰۱۹
۶-۲۱-۲۰۱۹
۷-۲۱-۲۰۱۹
۸-۲۱-۲۰۱۹
۹-۲۱-۲۰۱۹
۱۰-۲۱-۲۰۱۹
۱۱-۲۱-۲۰۱۹
۱۲-۲۱-۲۰۱۹
۱۳-۲۱-۲۰۱۹
۱۴-۲۱-۲۰۱۹
۱۵-۲۱-۲۰۱۹
۱۶-۲۱-۲۰۱۹
۱۷-۲۱-۲۰۱۹
۱۸-۲۱-۲۰۱۹
۱۹-۲۱-۲۰۱۹
۲۰-۲۱-۲۰۱۹
۲۱-۲۱-۲۰۱۹
۲۲-۲۱-۲۰۱۹
۲۳-۲۱-۲۰۱۹
۲۴-۲۱-۲۰۱۹
۲۵-۲۱-۲۰۱۹
۲۶-۲۱-۲۰۱۹
۲۷-۲۱-۲۰۱۹
۲۸-۲۱-۲۰۱۹
۲۹-۲۱-۲۰۱۹
۳۰-۲۱-۲۰۱۹
۳۱-۲۱-۲۰۱۹
۱-۲۲-۲۰۱۹
۲-۲۲-۲۰۱۹
۳-۲۲-۲۰۱۹
۴-۲۲-۲۰۱۹
۵-۲۲-۲۰۱۹
۶-۲۲-۲۰۱۹
۷-۲۲-۲۰۱۹
۸-۲۲-۲۰۱۹
۹-۲۲-۲۰۱۹
۱۰-۲۲-۲۰۱۹
۱۱-۲۲-۲۰۱۹
۱۲-۲۲-۲۰۱۹
۱۳-۲۲-۲۰۱۹
۱۴-۲۲-۲۰۱۹
۱۵-۲۲-۲۰۱۹
۱۶-۲۲-۲۰۱۹
۱۷-۲۲-۲۰۱۹
۱۸-۲۲-۲۰۱۹
۱۹-۲۲-۲۰۱۹
۲۰-۲۲-۲۰۱۹
۲۱-۲۲-۲۰۱۹
۲۲-۲۲-۲۰۱۹
۲۳-۲۲-۲۰۱۹
۲۴-۲۲-۲۰۱۹
۲۵-۲۲-۲۰۱۹
۲۶-۲۲-۲۰۱۹
۲۷-۲۲-۲۰۱۹
۲۸-۲۲-۲۰۱۹
۲۹-۲۲-۲۰۱۹
۳۰-۲۲-۲۰۱۹
۳۱-۲۲-۲۰۱۹
۱-۲۳-۲۰۱۹
۲-۲۳-۲۰۱۹
۳-۲۳-۲۰۱۹
۴-۲۳-۲۰۱۹
۵-۲۳-۲۰۱۹
۶-۲۳-۲۰۱۹
۷-۲۳-۲۰۱۹
۸-۲۳-۲۰۱۹
۹-۲۳-۲۰۱۹
۱۰-۲۳-۲۰۱۹
۱۱-۲۳-۲۰۱۹
۱۲-۲۳-۲۰۱۹
۱۳-۲۳-۲۰۱۹
۱۴-۲۳-۲۰۱۹
۱۵-۲۳-۲۰۱۹
۱۶-۲۳-۲۰۱۹
۱۷-۲۳-۲۰۱۹
۱۸-۲۳-۲۰۱۹
۱۹-۲۳-۲۰۱۹
۲۰-۲۳-۲۰۱۹
۲۱-۲۳-۲۰۱۹
۲۲-۲۳-۲۰۱۹
۲۳-۲۳-۲۰۱۹
۲۴-۲۳-۲۰۱۹
۲۵-۲۳-۲۰۱۹
۲۶-۲۳-۲۰۱۹
۲۷-۲۳-۲۰۱۹
۲۸-۲۳-۲۰۱۹
۲۹-۲۳-۲۰۱۹
۳۰-۲۳-۲۰۱۹
۳۱-۲۳-۲۰۱۹
۱-۲۴-۲۰۱۹
۲-۲۴-۲۰۱۹
۳-۲۴-۲۰۱۹
۴-۲۴-۲۰۱۹
۵-۲۴-۲۰۱۹
۶-۲۴-۲۰۱۹
۷-۲۴-۲۰۱۹
۸-۲۴-۲۰۱۹
۹-۲۴-۲۰۱۹
۱۰-۲۴-۲۰۱۹
۱۱-۲۴-۲۰۱۹
۱۲-۲۴-۲۰۱۹
۱۳-۲۴-۲۰۱۹
۱۴-۲۴-۲۰۱۹
۱۵-۲۴-۲۰۱۹
۱۶-۲۴-۲۰۱۹
۱۷-۲۴-۲۰۱۹
۱۸-۲۴-۲۰۱۹
۱۹-۲۴-۲۰۱۹
۲۰-۲۴-۲۰۱۹
۲۱-۲۴-۲۰۱۹
۲۲-۲۴-۲۰۱۹
۲۳-۲۴-۲۰۱۹
۲۴-۲۴-۲۰۱۹
۲۵-۲۴-۲۰۱۹
۲۶-۲۴-۲۰۱۹
۲۷-۲۴-۲۰۱۹
۲۸-۲۴-۲۰۱۹
۲۹-۲۴-۲۰۱۹
۳۰-۲۴-۲۰۱۹
۳۱-۲۴-۲۰۱۹
۱-۲۵-۲۰۱۹
۲-۲۵-۲۰۱۹
۳-۲۵-۲۰۱۹
۴-۲۵-۲۰۱۹
۵-۲۵-۲۰۱۹
۶-۲۵-۲۰۱۹
۷-۲۵-۲۰۱۹
۸-۲۵-۲۰۱۹
۹-۲۵-۲۰۱۹
۱۰-۲۵-۲۰۱۹
۱۱-۲۵-۲۰۱۹
۱۲-۲۵-۲۰۱۹
۱۳-۲۵-۲۰۱۹
۱۴-۲۵-۲۰۱۹
۱۵-۲۵-۲۰۱۹
۱۶-۲۵-۲۰۱۹
۱۷-۲۵-۲۰۱۹
۱۸-۲۵-۲۰۱۹
۱۹-۲۵-۲۰۱۹
۲۰-۲۵-۲۰۱۹
۲۱-۲۵-۲۰۱۹
۲۲-۲۵-۲۰۱۹
۲۳-۲۵-۲۰۱۹
۲۴-۲۵-۲۰۱۹
۲۵-۲۵-۲۰۱۹
۲۶-۲۵-۲۰۱۹
۲۷-۲۵-۲۰۱۹
۲۸-۲۵-۲۰۱۹
۲۹-۲۵-۲۰۱۹
۳۰-۲۵-۲۰۱۹
۳۱-۲۵-۲۰۱۹
۱-۲۶-۲۰۱۹
۲-۲۶-۲۰۱۹
۳-۲۶-۲۰۱۹
۴-۲۶-۲۰۱۹
۵-۲۶-۲۰۱۹
۶-۲۶-۲۰۱۹
۷-۲۶-۲۰۱۹
۸-۲۶-۲۰۱۹
۹-۲۶-۲۰۱۹
۱۰-۲۶-۲۰۱۹
۱۱-۲۶-۲۰۱۹
۱۲-۲۶-۲۰۱۹
۱۳-۲۶-۲۰۱۹
۱۴-۲۶-۲۰۱۹
۱۵-۲۶-۲۰۱۹
۱۶-۲۶-۲۰۱۹
۱۷-۲۶-۲۰۱۹
۱۸-۲۶-۲۰۱۹
۱۹-۲۶-۲۰۱۹
۲۰-۲۶-۲۰۱۹
۲۱-۲۶-۲۰۱۹
۲۲-۲۶-۲۰۱۹
۲۳-۲۶-۲۰۱۹
۲۴-۲۶-۲۰۱۹
۲۵-۲۶-۲۰۱۹
۲۶-۲۶-۲۰۱۹
۲۷-۲۶-۲۰۱۹
۲۸-۲۶-۲۰۱۹
۲۹-۲۶-۲۰۱۹
۳۰-۲۶-۲۰۱۹
۳۱-۲۶-۲۰۱۹
۱-۲۷-۲۰۱۹
۲-۲۷-۲۰۱۹
۳-۲۷-۲۰۱۹
۴-۲۷-۲۰۱۹
۵-۲۷-۲۰۱۹
۶-۲۷-۲۰۱۹
۷-۲۷-۲۰۱۹
۸-۲۷-۲۰۱۹
۹-۲۷-۲۰۱۹
۱۰-۲۷-۲۰۱۹
۱۱-۲۷-۲۰۱۹
۱۲-۲۷-۲۰۱۹
۱۳-۲۷-۲۰۱۹
۱۴-۲۷-۲۰۱۹
۱۵-۲۷-۲۰۱۹
۱۶-۲۷-۲۰۱۹
۱۷-۲۷-۲۰۱۹
۱۸-۲۷-۲۰۱۹
۱۹-۲۷-۲۰۱۹
۲۰-۲۷-۲۰۱۹
۲۱-۲۷-۲۰۱۹
۲۲-۲۷-۲۰۱۹
۲۳-۲۷-۲۰۱۹
۲۴-۲۷-۲۰۱۹
۲۵-۲۷-۲۰۱۹
۲۶-۲۷-۲۰۱۹
۲۷-۲۷-۲۰۱۹
۲۸-۲۷-۲۰۱۹
۲۹-۲۷-۲۰۱۹
۳۰-۲۷-۲۰۱۹
۳۱-۲۷-۲۰۱۹
۱-۲۸-۲۰۱۹
۲-۲۸-۲۰۱۹
۳-۲۸-۲۰۱۹
۴-۲۸-۲۰۱۹
۵-۲۸-۲۰۱۹
۶-۲۸-۲۰۱۹
۷-۲۸-۲۰۱۹
۸-۲۸-۲۰۱۹
۹-۲۸-۲۰۱۹
۱۰-۲۸-۲۰۱۹
۱۱-۲۸-۲۰۱۹
۱۲-۲۸-۲۰۱۹
۱۳-۲۸-۲۰۱۹
۱۴-۲۸-۲۰۱۹
۱۵-۲۸-۲۰۱۹
۱۶-۲۸-۲۰۱۹
۱۷-۲۸-۲۰۱۹
۱۸-۲۸-۲۰۱۹
۱۹-۲۸-۲۰۱۹
۲۰-۲۸-۲۰۱۹
۲۱-۲۸-۲۰۱۹
۲۲-۲۸-۲۰۱۹
۲۳-۲۸-۲۰۱۹
۲۴-۲۸-۲۰۱۹
۲۵-۲۸-۲۰۱۹
۲۶-۲۸-۲۰۱۹
۲۷-۲۸-۲۰۱۹
۲۸-۲۸-۲۰۱۹
۲۹-۲۸-۲۰۱۹
۳۰-۲۸-۲۰۱۹
۳۱-۲۸-۲۰۱۹
۱-۲۹-۲۰۱۹
۲-۲۹-۲۰۱۹
۳-۲۹-۲۰۱۹
۴-۲۹-۲۰۱۹
۵-۲۹-۲۰۱۹
۶-۲۹-۲۰۱۹
۷-۲۹-۲۰۱۹
۸-۲۹-۲۰۱۹
۹-۲۹-۲۰۱۹
۱۰-۲۹-۲۰۱۹
۱۱-۲۹-۲۰۱۹
۱۲-۲۹-۲۰۱۹
۱۳-۲۹-۲۰۱۹
۱۴-۲۹-۲۰۱۹
۱۵-۲۹-۲۰۱۹
۱۶-۲۹-۲۰۱۹
۱۷-۲۹-۲۰۱۹
۱۸-۲۹-۲۰۱۹
۱۹-۲۹-۲۰۱۹
۲۰-۲۹-۲۰۱۹
۲۱-۲۹-۲۰۱۹
۲۲-۲۹-۲۰۱۹
۲۳-۲۹-۲۰۱۹
۲۴-۲۹-۲۰۱۹
۲۵-۲۹-۲۰۱۹
۲۶-۲۹-۲۰۱۹
۲۷-۲۹-۲۰۱۹
۲۸-۲۹-۲۰۱۹
۲۹-۲۹-۲۰۱۹
۳۰-۲۹-۲۰۱۹
۳۱-۲۹-۲۰۱۹
۱-۳۰-۲۰۱۹
۲-۳۰-۲۰۱۹
۳-۳۰-۲۰۱۹
۴-۳۰-۲۰۱۹
۵-۳۰-۲۰۱۹
۶-۳۰-۲۰۱۹
۷-۳۰-۲۰۱۹
۸-۳۰-۲۰۱۹
۹-۳۰-۲۰۱۹
۱۰-۳۰-۲۰۱۹
۱۱-۳۰-۲۰۱۹
۱۲-۳۰-۲۰۱۹
۱۳-۳۰-۲۰۱۹
۱۴-۳۰-۲۰۱۹
۱۵-۳۰-۲۰۱۹
۱۶-۳۰-۲۰۱۹
۱۷-۳۰-۲۰۱۹
۱۸-۳۰-۲۰۱۹
۱۹-۳۰-۲۰۱۹
۲۰-۳۰-۲۰۱۹
۲۱-۳۰-۲۰۱۹
۲۲-۳۰-۲۰۱۹
۲۳-۳۰-۲۰۱۹
۲۴-۳۰-۲۰۱۹
۲۵-۳۰-۲۰۱۹
۲۶-۳۰-۲۰۱۹
۲۷-۳۰-۲۰۱۹
۲۸-۳۰-۲۰۱۹
۲۹-۳۰-۲۰۱۹
۳۰-۳۰-۲۰۱۹
۳۱-۳۰-۲۰۱۹
۱-۳۱-۲۰۱۹
۲-۳۱-۲۰۱۹
۳-۳۱-۲۰۱۹
۴-۳۱-۲۰۱۹
۵-۳۱-۲۰۱۹
۶-۳۱-۲۰۱۹
۷-۳۱-۲۰۱۹
۸-۳۱-۲۰۱۹
۹-۳۱-۲۰۱۹
۱۰-۳۱-۲۰۱۹
۱۱-۳۱-۲۰۱۹
۱۲-۳۱-۲۰۱۹
۱۳-۳۱-۲۰۱۹
۱۴-۳۱-۲۰۱۹
۱۵-۳۱-۲۰۱۹
۱۶-۳۱-۲۰۱۹
۱۷-۳۱-۲۰۱۹
۱۸-۳۱-۲۰۱۹
۱۹-۳۱-۲۰۱۹
۲۰-۳۱-۲۰۱۹
۲۱-۳۱-۲۰۱۹
۲۲-۳۱-۲۰۱۹
۲۳-۳۱-۲۰۱۹
۲۴-۳۱-۲۰۱۹
۲۵-۳۱-۲۰۱۹
۲۶-۳۱-۲۰۱۹
۲۷-۳۱-۲۰۱۹
۲۸-۳۱-۲۰۱۹
۲۹-۳۱-۲۰۱۹
۳۰-۳۱-۲۰۱۹
۳۱-۳۱-۲۰۱۹

صلوات علی الہدیب
صلی اللہ علیہ وسلم

(کن شوریٰ حاجی بغداد رضا سیلے سوغات)

(الحمد لله الكرم مکہ پاک سے مدینہ تک
ہماری گاڑی (وال دوں ہے)

اللہ

یادِ راہِ مدینہ
د یادِ مدینہ لیک

طہرتی طہرتی بنو عرب کا ہے
توب رحمت برتیب کا ہے

د مکے د گرمی فضیلت

د آخري نبي ﷺ فرمان:

”کوم گس چپي د ورځي څه وخت د مکے په گرمی باندې صبر اوکړي د دوزخ وور د هغه نه لرې شي.“

صَلُّوا عَلَي الْحَبِيبِ

صَلَّى اللهُ عَلَي مُحَمَّدٍ

(د رکن شوریٰ حاجي بغداد رضا د پاره دالہ)

(اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الْكَرِيمِ د مکے مکرمي نه د مدینے منوري په لور زمونږ گادے روان دے)

اللہ

سنت کی فضیلت

آہ اسین مدھور تریک

فرمانِ آخری نبی صلی اللہ علیہ وسلم

”جس نے صیری سنت سے صحبت
کی اس نے مجھ سے صحبت کی اور جس
نے مجھ سے صحبت کی وہ جنت
صیری سا کھوگا“
(ابن عساکر ج ۵۹۶ ص ۲۴۳)

۱۲
۱۱
۱۰
۹
۸
۷
۶
۵
۴
۳
۲
۱

سہلوا علی الحسب
صلی اللہ علیہ وسلم

آلِ فِرَاقٍ وَ الْفِرَاقِ اے پیکرِ آغا الفراق پھر بلا لوجہ آقا نے مدینہ الوداع
(دکنی شہزادہ الحاج سید تقی شاہ علی کی خدمت میں تحریر کی سوغات)

اللہ

آہا مدینہ رانہ پاتھی شوہ

د سنتو فضیلت

د آخري نبي ﷺ فرمان مبارک: ”چا چي زما د سنتو سرہ محبت اوکرو هغه زما سرہ محبت

اوکرو او چا چي زما سرہ محبت اوکرو هغه به په جنت کښي زما سرہ وي.“ (ابن عساکر ج. ۹: ص. 343)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

آفراق و الفراق اے پیارے آقا الفراق پھر بلاو جلد آقائے مدینہ الوداع

(د رکن شوریٰ الحاج سید لقمان شاہ صاحب پہ خدمت کښي ليکلي ډالۍ)

اللہ

آہ ایس مدینہ طہو آہ

آہ افرقہ مدینہ

دکروں کے عیب مت ڈھونڈو

مسلمانوں کے دکرے خلیفہ حضرت عمر فاروق
اعظم رضی اللہ عنہ فرماتے ہیں: ”دکروں کے عیب
ڈھونڈنے سے بچنے والے کو اپنے عیبوں کی
اصلاح کی توفیق ملتی ہے۔“ (المتنوعات)

27-1-2-2
مدینہ طہو
27-1-2-2

مکے می تیس شاہ کی دیکھوں میں بہار میں
دھرد دیکھوں مدینہ کی شہا! تھبج دل آرا

صلو علی الحبیب
صلی اللہ علی محمد

(حاجی وقار المدینہ طہو کی خدمت میں سونمات)

آہا مدینہ رانہ پانہ شویب

اللہ

آہا فرصتِ مدینہ

د خلقو عیبونہ مه لتوی

د مسلمانانو دویم خلیفہ حضرت عمرِ فاروقِ اعظم رضی اللہ عنہ فرمائی: ”د خلقو د عیبونو د لتولو نہ بیچ

کیدونکی تہ د خپلو عیبونو د اصلاح توفیق نصیب کیری.“ (المُنْبَهَات)

مکے کی حسین شام کی دیکھوں میں بہاریں
پھر دیکھوں مدینے سے کی شہا! مَسْجِدِ آرا

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب

صَلِّی اللہ عَلَی مُحَمَّد

(د حاجی وقار المدینہ پہ خدمت کنبہی ہالی)

هفته وارہ رسالہ مطالعہ

لَحْمُذُ لِلَّهِ! د شیخ طریقت امیر اہل سنت حضرت علامہ مولانا محمد ایاس عطار قادری رَضَوِي دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَةُ او خلیفہ امیر اہل سنت الحاج ابو اُتید عُتید رضا مَدَنِي مَذْ ظَلَمَ الْعَالِي لَه طرفہ ہرہ ہفتہ د یوے رسالہ لوستلو یا اوریدلو ترغیب ورکولے کیجی۔ ما سَاءَ اللُّهُ الْكَرِيم! لاکھونہ اسلامی ورونہ او اسلامی خویندی دا رسالہ لوی یا اوری او د امیر اہل سنت او خلیفہ امیر اہل سنت د دعاگانو حقدار جویری۔ دا رسالہ پہ آڈیو کبھی د دعوت اسلامی د ویب سائت

Read and listen Islamic یا د www.Dawareislami.net book ایپلی کیشن نہ فری ڈاؤن لوڈ کیدے شی۔ د ثواب پہ بخت یی پخبلہ هُم لَوْلِيْنِ او د خپلو مرحومینو د ایصالِ ثواب دپارہ یی تقسیموئ هُم۔

(هفته وارہ رسالہ مطالعہ)

978-969-722-605-4

01082464

فیضانِ مدینہ، محلہ سوداگران، پرانی سبزی منڈی کراچی

+92 21 111 25 26 92 0313-1139278

www.maktabatulmadinah.com / www.dawateislami.net

feedback@maktabatulmadinah.com / ilmia@dawateislami.net